

**6th International conference ON
PSYCHOLOGY
OF EDUCATION SCIENCES AND
LIFESTYLE**

Tbilisi - Georgia

September 2020

COMSISTECH Inter-Islamic
Network on Virtual Universities

اثربخشی درمان مبتنی بر هیجان بر اضطراب و بهزیستی روان‌شناختی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو

سارا حیدریان^۱، محمدرضا صیرفی^۲، مریم کلهرنیا^۳، فرهاد جمهری^۴، حسین بقولی^۵

۱- گروه روان‌شناسی سلامت، واحد بین‌المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیره کیش، ایران.

۲- استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، کرج، ایران. (نویسنده مسئول)

۳- استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، کرج، ایران.

۴- استادیار دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

۵- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، مرودشت، ایران.

مقاله حاضر برگرفته از رساله دوره دکترای تخصصی نویسنده اول در دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین‌المللی کیش است.

چکیده

زمینه و هدف: بروز بیماری‌های مزمن فیزیولوژیک همچون دیابت موجب شکل‌گیری آسیب‌های روان‌شناختی همچون افسردگی در افراد مبتلا می‌شود. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر هیجان بر اضطراب و بهزیستی روان‌شناختی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو انجام گرفت. **مواد و روش‌ها:** روش پژوهش حاضر نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه گواه و دوره پیگیری شش ماهه بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه بیماران مبتلا به دیابت نوع دو بود که در سال ۹۸-۱۳۹۷ به مطب پزشکان متخصص دیابتی شهر شیراز مراجعه کرده بودند. در این پژوهش تعداد ۶۰ بیمار مبتلا به دیابت نوع دو با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و با گمارش تصادفی در گروه‌های آزمایش و کنترل گمارده شدند (در هر گروه ۳۰ بیمار). بیماران حاضر در گروه آزمایش به مدت ۱۴ جلسه طی سه ماه و نیم تحت درمان مبتنی بر هیجان قرار گرفتند. در این پژوهش از پرسشنامه اضطراب (بک، ۱۹۸۸) و پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی (ریف، ۱۹۹۶) استفاده شد. داده‌های حاصل از پژوهش به شیوه تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر با استفاده از نرم افزار آماری SPSS_{۲۳} تجزیه و تحلیل شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که درمان مبتنی بر هیجان بر اضطراب و بهزیستی روان‌شناختی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو تأثیر معنادار دارد ($p < 0/001$). بدین صورت که این درمان توانسته منجر به کاهش اضطراب و بهبود بهزیستی روان‌شناختی این بیماران شود. **نتیجه‌گیری:** با توجه به نتایج پژوهش حاضر، درمان مبتنی بر هیجان با تمرکز بر آگاهی و مدیریت هیجانات و آگاهی افراد نسبت به پردازش‌های هیجانی، می‌تواند یک درمان کارآمد جهت کاهش افسردگی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو به شمار رود. **واژه‌های کلیدی:** درمان مبتنی بر هیجان، افسردگی، دیابت نوع دو